

paatage sig denne Plads, saa viser jeg ham ikke derved nogen Mistillid, men jeg siger blot, at han maa uddanne sig yderligere, inden han kan blive moden til den Plads. Saaledes er jeg heller ikke sikker paa, at Folket er modent til at faa en saa udvidet Valgret til de kommunale Raad som den, der her foreslaas. Det er min Tro i Modsaetning til alle de optimistiske Betragtninger, som ere komne frem fra saa mange Sider, ogsaa fra det aerede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal), der talte om, at man valgte kun dygtige, kloge og gode Mænd, — navnlig dette: „gode“ Mænd holder jeg saa meget af, som om det, at en Mand er god, spiller nogen Rolle, naar man vælger Medlemmer til politiske eller kommunale Forsamlinger. Nej, jeg tror, at man skal vogte sig for for voldsomt og pludseligt at give Magten til dem, som hidtil ikke have haft disse Rettigheder. Historien viser, at hvilken som helst Samfundsklasse, man giver for stor Magt, misbruger den. Afdøde David udtalte saaledes, at han var en Modstander saavel af den koffteklædte Absolutisme som af den purpurklædte. Jeg tror, man skal vogte sig for at gøre saa pludselige og store Spring, som her er foreslaaet, fordi man vil vise Folket Tillid.

Hertil skal jeg af Hensyn til den fremrykkede Tid indskrænke mig, idet jeg i øvrigt henholder mig til de Bemærkninger, jeg fremførte i Gaar.

Sonne: Blandt de Bemærkninger, som den højtærede Indenrigsminister fremsatte med Adresse til mine Udtalelser i Gaar, er der en, som jeg trods Tidens Knaphed ønsker kortelig at omtale. Den højtærede Indenrigsminister opstillede det Spørgsmaal, hvorledes et Sogneraad skulde kunne misbruge sin Stilling til at leve højt for et Mindretals Penge. De bestaaende Love skulde efter den højtærede Ministers Opfattelse hindre dette. Jeg kan ikke dele den højtærede Ministers Opfattelse i saa Henseende, idet mine Anskuelser med Hensyn til denne Sag hvile paa den Opfattelse, at de bestaaende Love angive, *hvorledes* Pengene skulle gives ud, men ikke *hvor meget* der skal gives ud. Og jeg turde maaske i denne Forbindelse gøre opmærksom paa en kommunal Udgiftspost, som Kommunen har ret fri Hænder overfor, nemlig Alderdomsunderstøttelsen. Det er jo en Post, som i Aarenes Løb er vokset betydeligt, saaledes at Kommunernes Tilskud til Alderdomsunderstøttelsen i 1901 ud-

gjorde 11 pCt. af det samlede Skattebeløb. Jeg benytter denne Lejlighed til at udtale, at det forekommer mig, at det vilde have været korrekt, om den højtærede Minister havde nævnt Alderdomsunderstøttelseskontoen i Forbindelse med Fattigvæsenets blandt de Udgifter, der fortrinsvis maa regnes at komme de mindre Skatteydere til gode.

Det aerede 5te Medlem for 6te Kreds (H. J. Nielsen) udtalte med Adresse til mine i Gaar fremsatte Oplysninger, at disse talmæssige Oplysninger neppe kunne regnes at holde Stik i alle Tilfælde. Jeg opfattede unægtelig ikke denne Udtalelse saaledes, som det aerede 3die Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) gjorde, der deri saa en Tvivl om Tallenes Korrekthed. Hvis dette var Tilfældet, vilde jeg selvfølgelig finde mig foranlediget til bestemt at protestere derimod. Jeg opfattede Udtalelsen kun som en Tilkendegivelse af, at det aerede Medlem mente, at disse Tal ikke vare normgivende for Forholdet Landet over. Maa jeg i saa Henseende bemærke, at naar man sammenholder Indbyggerantallet i de af mig nævnte Kommuner med de udredede Skatter, vil det vise sig, at der pr. Indbygger er udredet 10¹/₅ Kr., medens den Skat, der udredes i Kommunerne Landet over, er 9¹/₃ Kr. pr. Indbygger. Det vil altsaa ses, at der ikke er væsentlig Forskel mellem disse Beløb, og jeg tror, at de i det store og hele ville være ret normgivende for Landets Vedkommende.

Det aerede Medlem udtalte endvidere, at det, der havde skabt Frygten for denne Reform, var, at man var bange for et Tyranni fra de smaa, og han fjøede til, at de smaa havde, efter hvad han havde erfaret, aldrig hidtil udøvet et saadant Tyranni over for de store. Nej, det have de ganske vist ikke, men Adgangen dertil har ogsaa været dem forment. Maa jeg i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at medens der hidtil navnlig gennem Grundskatterne har været skabt en Almeninteresse, som rakte helt til Bunds i Vælgerklassen, saa have de ny Skattelove aabnet Adgang til, at et Flertal af mindre Skatteydere kan begrænse deres Deltagelse i den kommunale Skattebyrde til et Minimum, fuldstændig upaavirket af, om Forvaltningen kræver uforholdsmæssig store eller beskednere Midler.

Det aerede 3die Medlem for 2den Kreds (Jørgensen) havde ogsaa tilvejebragt et statistisk Materiale som Grundlag for sin Bedømmelse af den foreliggende Re-